Poštnina plačana v gotovini

Maribor, ponedeljek 24. junija 1935

Štev. 141

Leto IX. (XVI)

Cena 1 Din

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455 / Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Davčna praksa

Te dni so razpravljali pred mariborskim sodiščem primer, ko se je neki starček iz Slovenskih goric v svoji razburjenosti spozabil nad oblastvenim organom, ki mu je prišel rubit, in je menda celo rabil proti njemu nasilje. Sodniki so bili uvidevni. Razumejo položaj, zlasti našega malega kmeta in kočarja, položaj, v katerem pač ni čudno, če se človeka loti razburjenost. Obsoditi so ga morali, a obsodili so ga pogojno na pet let.

Ta primer seveda ni edini. Obravnavajo jih nešteto naša sodišča. A navedeni nam je dal povoda, da se nekoliko dotaknemo še vedno perečega problema naše fiskalne prakse, ki se na žalost tudi pod novim g. finančnim ministrom v svojem bistvu ni bogvekako spremenila. Vemo pač, da je g. finančni minister pri pridobnini in zemljarini dal nekaj olajšav, vemo tudi, da je interno dal navodila za milejše in uvidevnejše postopanje v davčni praksi. Vemo pa tudi, da se dosedaj razen pri zemljarini — a tudi tu v posledicah besedila zadevne uredbe samo za neke dele države! — ni glede obsega davčnih predpisov še prav nič izpremenilo in se tekom tekočega leta tudi bogvekaj ne bo. To pa zaradi tega, ker bo do 1. aprila l. 1936. slonelo naše državno gospodarstvo na takozvanih dvanajstinah, torej na principih starega proračuna, davčnih zakonov, dosedanje davčne prakse. Polslužbeno je pač že najavljena sprememba onih proslulih določb za predpisovanje pridobnine, ki jih je v lanski proračunski razpravi »protural« bivši g. finančni minister.

Ako že torej ni pričakovati sprememb v osnovah sedanjega davčnega sistema, je pa gotovo nujno, da se izvrše bistvene spremembe v fiskalni praksi. Tu je predvsem vprašanje neštetih, v milijarde segajočih fiskalnih kazni, zlasti taksnih, ki groze uničiti na stotine eksistenc. Sicer se vodi — menda iz Beograda — neka akcija za abolicijo vseh fiskalnih, zlasti taksnih krivic. Ta akcija se sicer vodi navidezno pod imenom »malih« davkoplačevalcev, v ozadju pa stoji skupina velekapitalistov, ki bi se tudi radi na cenen način izmuznili. Razlika med temi in onimi »malimi« pa je samo ta, da gre pri prvih za ogromne kazni, ki so jim bile naložene, ker **niso hoteli** izvršiti svojih obveznosti, po zakonu predpisanih, oni »mali« pa so jih hoteli izpolniti, a **jih niso — mogli**.

Naj bo že kakorkoli, nujna potreba je, da se to vprašanje v interesu tisočev malih in revnih čim preje reši, onim velikim pa se naj temeljito pregledajo obšti. Saj je naravnost neverjetno, s kakšno mnogokrat — skoro bi rekli — sadistično naslado so nekateri organi fiskusa v tem po' 'u postopali. Revež, katerega celo premoženje je vredno morda nekaj tisoč dinarjev, je imel od svojih brajd nekaj litrov vina. Da si je mogel enkrat kupiti soli, je prodal en liter. Kazen: dvakrat po 950 Din, torej 1900 Din, kolikor približno je vredno vse njegovo »posestvo« z bajto vred. To ni morda kak posamezen primer. Imel sem od jan. 1933 pa do jan. 1935 posla z **najmanj 50 takimi in podobnimi primeri samo iz enega sreza.** Vedlo bi predaleč, ako bi tu navajal še razne druge nerodnosti fiskalne prakse: da se živinče, vredno med brati svojih 800 Din, proda za davčni zaostanek za 200 Din; da se zarubljeno živinče žene 30 do 40 km daleč na sedež sreza in se tam proda mesarju za slepo ceno; da se mnogokrat izvrše prodaje zarubljenih stvari za ceno, ki komaj krije narasle stroške, dočim davčni zaostanek ostane nepokrit. Itd. itd.

Češkoslovaški finančni minister (bivši) je letos meseca marca poslal vsem podrejenim finančnim oblastim okrožnico, v kateri je med drugim poudarjal: Nepristranost je glavna dolžnost uradnika; mora pa imeti tudi uvidevnost; država mora dobiti sredstva, a upoštevati je treba gospodarske in socialne razmere davkoplačevalca; ni namen davčne uprave, da bi davkoplačevalca gospodarsko uničila, temveč da mu omogoči gospodarsko eksistenco in s tem pomaga ohraniti vir davkov; pravočasno reševanje vlog je ena prvih nalog; uradnih tudi pri razdraženi stranki ne sme izgubiti ravno težja. Itd.

Upamo, da bo nova vlada v pogledu fiskalnega sistema vendarle prinesla nove smernice.

V. S.

Pred sestavo Stojadinovićeve vlade

Zadnje konzultacije na dvoru — Vrnitev dr. Mačka v Zagreb — Dosedanji finančni minister dr. Stojadinović mandatar krone

BEOGRAD, 24. junija. **Tekom včerajšnjega dne so se na dvoru na Dedinju nadaljevale konsultacije in sta bila sprejeta v avdijenco v zadevi razpleta vladne krize dopoldne dr. Anton Korošec in Jovan Jovanović, popoldne pa dr. Mehmed Spaho in Svetislav Hodžera. Dr. Vladko Maček je ob 9.20 v spremstvu svojih sodelavcev in prijateljev odpotoval iz Beograda in se vrnil v Zagreb. Splošno se je pričakovalo, da bo poverjen mandat za sestavo nove vlade že tekom včerajšnjega dneva in se je to tudi res zgodilo. Ob 21. uri sinoči je bil poklican v avdijenco znova dosedanji finančni minister dr. Milan Stojadinović, kateremu je bila poverjena naloga sestaviti novo vlado. Mandatar se je takoj lotil dela za izvršitev svoje naloge in je pričakovati, da bo lista novega kabineta sestavljena še tekom današnjega dne.**

BEOGRAD, 24. junija. Mandatar krone za sestavo nove vlade dr. Milan Stojadinović je bil rojen leta 1888. v Čačku. Gimnazijo in pravo je študiral v Beogradu, nato pa je študiral gospodarsko-finančne vede na nemških, francoskih in angleških univerzah. Leta 1914. je vstopil kot uradnik v finančno ministrstvo in postal štiri leta nato že generalni ravnatelj najvišjega državnega računskega dvora. Nato je pa pustil državno službo in postal ravnatel Angleške trgovske banke, leta 1922. je pa postal prvič minister v resoru za finance. Zadnja leta se je umaknil iz politike in bil profesor finančnih ved na beograjski univerzi. V vlado je stopil kot finančni minister zopet letos ob sestavi Jevtićeve vlade in izvedel kot tak celo vrsto znanih reform.

Lord Eden pri Mussoliniju

OBNOVA PAKTA ŠTIRIH, ITALIJANSKI PROTEKTORAT NAD ABESINIJO IN DRUGO.

RIM, 24. junija. Angleški minister lord Eden je prispel sinoči ob 21. uri v Rim, kjer ga je sprejel na kolodvoru zunanji podtajnik Suvich v spremstvu barona Aloisia ter raznih drugih diplomatov. Prvi sestanek med lordom Edenom in Mussolinijem se je pričel danes ob 10. uri dopoldne. Eden bo referiral Mussoliniju najprej v zadevah, zaradi katerih je razpravljal tudi z Lavalom, predvsem torej o angleško-nemškem pomorskem sporazumu. Nato se bo vršila razprava o vseh drugih aktualnih vprašanjih in tudi o sporu z Abesinijo. Glede pomorskega sporazuma bo Mussolini baje izjavil, da se Italija ni pripravljena pogajati o višini pomorske oborožitve pred pričetkom splošne pomorske konference, ki bo prihodnje leto v Londonu. Glede splošnega položaja bo Mussolini znova skušal uresničiti pakt 4. velesil iz leta 1933, ki naj bi vezal Veliko Britanijo, Francijo, Italijo in Nemčijo. Glavni namen tega pakta naj bi bila garancija velesil za desetletni mir v Evropi. Glede Abessinije pa bo Mussolini pristal na opustitev vojne samo v primeru, ako se Italiji da nad Abesinijo mandat za protektorat v enakem obsegu, kakor ga ima Francija nad Morokom in Anglija nad Egiptom.

LONDON, 24. junija. »Sunday Dispatsch« poroča, da bo Eden predložil Mussoliniju nek posredovalni načrt v zadevi rešitve abesinskega vprašanja. Anglija namerava po tem načrtu dovoliti Abesiniji souporabo pristanišča v Zeili v britanski Somaliji, Italija pa naj bi dobila protektorat nad nekimi deli Abesinije. Italija bi mogla souporabljati vode v južnem delu Abesinije in graditi železnico iz Eritreje v Somalijo.

Zmanišanje napetosti na zahodu

DASI NISO BILA ODSTRANJENA VSA NESOGLASJA MED PARIZOM IN LONDONOM, JE POLOŽAJ VENDAR BOLJŠI.

PARIZ, 24. junija. **O rezultatih Edenovega obiska v Parizu še vedno niso znane vse podrobnosti in so zaradi tega komentarji v javnosti zelo različni. Dočim se na eni strani zatrjuje, da Eden pri Lavalu ni dosegel svojih namenov, se zatrjuje na drugi, da se je razmerje med Anglijo in Francijo vendarle znatno poboljšalo. Laval je ostal trdno na stališču, da ni mogoče sklepati letalskega pakta brez istočasne rešitve vseh drugih problemov, izhajajočih iz londonskega protokola, pred vsem podonavskega in vzhodnega pakta, ker je vse to nerazdeljiva enota za varnost Evrope. Obrazložil je Edenu, da je sklenitev angleško-nemškega pomorskega sporazuma in delo za sklenitev letalskega pakta vzbudilo v Franciji dojem, da se hoče Anglija zaščititi le sama in prepustiti Francijo njeni usodi. Nasprotno pa je Eden zatrjeval, da hoče Anglija še vedno vzdržati položaj, kakor je bil pripravljen v Stresi. Glavni uspeh tega sestanka pa je vsekakor ta, da je napetost med Londonom in Parizom popustila in bo mogoče vendarle še doseči nadaljnje sodelovanje obeh velesil. Obe državi sta uvideli, da je francosko-angleško sodelovanje v obojestranskem življenjskem interesu, kakor tudi v interesu evropskega miru. Obnova zahodne fronte pa je odvisna sedaj še od Edenovega uspeha ali neuspeha v Rimu. Eden se bo iz Rima najbrže vrnil v Pariz in se ponovno sešel z Lavalom.**

Vprašanje kolonij

PARIZ, 24. junija. »Echo de Paris« potrjuje vesti, da je sprožila Nemčija v Londonu tudi vprašanje vrnitve njenih bivših kolonij. Zahteva la je tudi vrnitev Kenije in Tanganjike od Anglije, kar pa so v Londonu odklonili. Pač pa so nasvetovali Nemčiji zasedbo Liberije, kar spet Nemčija noče. Nadalje se je pa predlagal nakup portugalskih kolonij Angole in Moranbiquea, kar je silno razburilo Portugalsko.

Stališče Abesinije

LONDON, 24. junija. »Sunday Cronicle« objavlja razgovor z abesinskim cesarjem, ki je dejal, da je v zvezi z Društvom narodov pripravljen porabiti vsa mirovna sredstva za rešitev spora z Italijo. Ako pa bi Italija poizkušala napasti Abesinijo za časa prizadevanj za mirno poravnavo, potem se bodo Abesinci borili. Abesinija doslej še ni izvedla mobilizacije, storiti pa bo morala to, ako bo Društvo narodov še dalje zavlačevalo rešitev spora in dajalo s tem Italiji možnost nadaljnjega privažanja čet in utrjevanja. Abesinija bo pozdravila vsako pomoč za ohranitev njene neodvisnosti, znala pa bo svojo politično in gospodarsko samostojnost tudi braniti do skrajnosti.

ROMUNIJA IN RUSIJA.

BUKAREŠTA, 24. junija. Notranji minister je odredil, da veljajo romunski potni listi odslej tudi za potovanja v sovjetsko Rusijo.

NOV INCIDENT V AFRIKI.

RIM, 24. junija. Neki abesinski častnik je v Adis Abebi strgal italijansko zastavico z avtomobila tajnika italijanskega poslaništva. Italija je pograsila to kot žalitev in zahtevala zadoščenje. Abesinska vlada je zaradi tega odredila aretacijo omenjenega častnika in obljubila italijanski vladi, da bo krivca kaznovala. Po pisanju tukajšnjih listov pa izgleda, da se Italija s tem zadoščenjem ne bo hotela zadovoljiti.

UTRDITEV DARDANEL.

ANKARA, 24. junija. Turška vlada je sklenila uvesti akcijo za novo utrditev Dardanel. Ni še znano, ali bo gradila utrdb tudi v demilitarizirani coni.

PODMORNICA »PILSUDSKI«.

VARŠAVA, 24. junija. Poljska pomorska liga je sklenila s prostovoljno nabranimi sredstvi zgraditi podmornico, ki bo nosila ime pokojnega Pilsudskega. Podmornica bo stala 2,800.000 zlotov.

Dnevne vesti

Morilec Viktor Juhant obešen

VČERAJ DOPOLDNE MU JE BILA PREČITANA POTRJENA SMRTNA OBSODBA, DANES ZJUTRAJ PA JE BIL OBEŠEN NA DVORIŠČU MARIBORSKE JETNIŠNICE. JUSTIFIKACIJO JE IZVRŠIL RABELJ HART S SVOJIM POMOČNIKOM.

Najvišja sodna oblast je odbila prošnjo morilca Viktorja Juhanta, ki ga je mariborsko sodišče obsodilo v smrt na vešalih zaradi zverinskega umora krošnjarja Stanka Hacina, za pomilostitev in potrdilo smrtno obsodbo mariborskega okrožnega sodišča. Morilec Viktor Juhant je izvršil grd umor nad krošnjarjem Stankom Hacinom lani v novembru v Gradiški pri Sv. Kungoti nad Mariborom. Ubil ga je na nekem skednju, kjer sta skupaj prenočevala. Udaril ga je 22krat s sekiro po glavi, mu odvzel 150 Din, njegovo truplo pa zakopal v seno. Aretirali so ga v Ljubljani, kjer je svoj zločin priznal. Pred mariborskim okrožnim sodiščem se je moral zaradi zverinskega umora zagovarjati letos v marcu in je pri razpravi simuliral blaznost. Tudi se je izgovarjal, da je izvršil umor v pijanosti.

Morilec Viktor Juhant je do zadnjega upal, da bo uslišana njegova prošnja za pomilostitev. Vislic se je zelo bal in se je v zaporu poskušal sam soditi, kar pa so preprečili paznik. Popolnoma je prebledel včeraj dopoldne, ko so ga poklicali v prostore ravnateljstva mariborske jetnišnice, kjer mu je veliki kazenski senat razglasil smrtno obsodbo. Razglasitvi so prisostvovali okrožni sodniki gg. Zemljič, dr. Kotnik, Sernec, Habermut in Kolšek. Nadalje državni tožilec dr. Hojnik ter zapisnikar Cvirn in Juhantov zagovornik dr. Bergoč. Juhant je sprejel razglasitev hladno in ni imel nobene posebne želje. Po razglasitvi smrtne obsodbe so prevzeli morilca Juhanta v svoje varstvo orožniki in ga odvedli v celico.

Juhant se je včeraj ves dopoldne in popoldne mirno razgovarjal s pazniki, ki so prihajali k njemu. Tudi se je spravil z Bogom in mu je podelil zadnjo popotnico frančiškan Kasijan. Mirno je preživel tudi poslednjo noč.

Krvnik Hart je prispel s svojim pomočnikom v Maribor že preteklo soboto zvečer in je prenočeval v jetniščnih prostorih. Včeraj popoldne je postavil na dvorišču jetnišnice vešala, in sicer tik pod oknom celice, v kateri je preživel svoje zadnje ure morilec Juhant. Točno ob 6. uri so se davi odprla vrata in v spremstvu paznikov se je pojavil na dvorišču Juhant, ki je imel na hrbtu zvezane roke. Poveljnik paznikov je javil okrožnemu sodniku g. Kolšaku, da je za izvršitev smrtne kazni vse pripravljeno. Nato je pristopil k Juhantu pater Kasijan in mu dal poljubiti razpelo. Juhant je pokleknil pred sodnika in ga prosil odpuščanja za vse, kar je v življenju slabega storil. Govoril je s tresočim glasom. Popolnoma miren je nato odšel v spremstvu dveh paznikov pod vislice, za katerimi je čakal rabelj Hart. Po 4 minutah je sodni izvedenec g. dr. Zorjan ugotovil smrt. Rabelj Hart pa je zavrgel rokavice, stopil pred sodnike in javil, da je pravici zadoščeno. Po odredbi sodnikovi je viselo Juhantovo truplo na vislicah do pol 7. ure. Krvnik Hart in njegov pomočnik sta nato s pomočjo dveh kaznjencev snela truplo in ga položila v preprosto krsto, ki so jo prenesli v takozvano »Žlahtičevo kamro«, odkoder ga bodo zvečer prepeljali na pokopališče.

Smrt pod sodom

V Frajhajmu v občini Sv. Martin na Pohorju se je pripetila tragična smrtna nesreča, katere žrtev je postal 11-letni posestnikov sin Tonček Domadenik. 15-letni Domadenikov sin Jožef in njegov brat Tonček sta bila namreč zaposlena s prevažanjem studenčnice iz nekega izvirka na dom svojega očeta P. Domadenika v Frajhajmu št. 48. Sod 300 litrov sta imela pritrjen na dvokolesnici, ki sta jo vlekla dva vola. Ko sta pri neki vožnji dospela iz jarka na ravno, je zadelo kolo na ovinku ob večji obcestni kamen. Vodilni drog se je ob močnem sunku strl, sod pa se je skotalil z dvokolesnice in pokopal pod seboj 11letnega Tončka Domadenika, ki je stopal za vozom, dočim je starejši brat korakal spredaj pri volih. Deček je z razbito lobanjo obležal pod sodom in je bil na mestu mrtev. Bil je priden dečko, zato vsi prav toplo sočustvujejo z Domadenikovimi ob težkem udarcu.

Ljute borbe na unionskem borišču

V nedeljo zvečer je bilo precej burno in napeto na unionskem borišču. Srečanje med Bolgarom Beličem in Nemcem Auderschem je potekalo v znamenju bliskovitih premetov, obratov in prijemov. V drugem kolu je to preizkušanje prešlo v ljutost in bučno masažno obdelovanje, pri čemer je po nesrečnem naključju na Beličevem čelu zazijala tesna razpoka, iz katere je pricurljala kri. Borba se je prekinila, borec Bogner pa je na ranjenem mestu obvezal Beliča, nakar se je borba nadaljevala v še ljutejšem tempu. Ostala je po poteku tretjega kola neodločena. Poljak Šerbinsky se je z zamorcem Kidom Carneyem nekaj časa poigraval, dokler ga ni v pričetku drugega kola stisnil v dvojne nelsonske klešče in mu v 13. minuti izenačil lopatice s ploskvijo boriščnega odra. Jugoslovan Janeš je v 30. minuti potlačil pod seboj s hrbtnim pritiskom za šalo in dobro voljo skrbečega Rusa Kirilova, kralj tehnike Emil Bogner pa je premagal Angleža Mortona z naglim dvigom in bliskovitim premetom, in mu je sledila neubranljiva potlačitev.

Napredovanje v profesorski službi. Na mariborski državni Trgovski akademiji sta napredovala v višjo položajno skupino prof. Vladimir Kralj in prof. Jože Šilc.

Premestitev v finančni službi. Podpoverjenik finančne kontrole Fran Dragišič je premeščen iz Murske Sobote v Zagreb.

Napredovanje in premestitve v železniški službi. Premeščeni so: uradniški pripravnik Vukašin Stojkanović iz Prevalj v Višegrad, nadalje zvaničniki: Štefan Hvalič iz Velenja v Maribor, Janoš Šereš iz Ormoža v Dobrepolje, Ivan Haas iz Maribora v Ptuj, Janez Štrito z Jesenic v Maribor, Peregrin Stražar iz Maribora v Dravograd. Nameščeni so: za uradniškega pripravnika B. Pezdir pri progovni sekciji v Celju, Franc Šušteršič pa v kurilnici v Mariboru; nadalje za zvaničnike druge kategorije Štefan Korošec, Franc Krošelj, Rudolf Kranjc, Marko Paljuh in Hutmaher vsi v Mariboru na glavnem kolodvoru, Ludvik Varga v Dolnji Lendavi, Gregor Krasnik v Prevaljah, Avgust Pali v Št. Ilju, Anton Butalo v Mariboru, Jakob Pirš pa v Moškanjcih.

Umrl je **gospod Milan Kerda**, nekdanji učitelj na Pobrežju. Pogreb bo v torek ob 16. (4.) uri na pobreškem pokopališču.

Iz gospodarskega predstavništva. Dosedanji poslevodeči podpredsednik mariborskega gospodarskega predstavništva g. Andrej Oset je odložil svojo funkcijo.

Popravljamo. V sobotni številki nam je tiskarski škrat v notici pod naslovom »V počastitev spomina g. Helene Zemljičeve« zamenjal dvoje imen. Pravilno se mora glasiti Zvonka Strašnikova in ne Frašnikova ter Janja in ne Sonja Lobenvajnova, kar pa so naši čitatelji najbrže že sami popravili.

Za povzdigo Logarske doline. Logarsko dolino moramo prištevati med najprivlačnejše in najromantičnejše naše letoviščarske kraje. Zaradi svoje naravne lepote in privlačnosti je zaslovela Logarska dolina daleč preko mej naše države. Ob današnjem razvoju tujskega prometa in turizma se ji obeta najlepša bodočnost. Nekaj pa je, kar je Logarska dolina vsa leta sem nujno pogrešala, to je kopališče. Toda tudi vprašanje modernega kopališča v Logarski dolini je rešeno. Včeraj so se sestali v »Aleksadrovem domu« Slovenskega planinskega društva v Logarski dolini na plenarni seji zastopniki našega planinstva in tujsko-prometnih zvez. Plenarno sejo je vodil zaradi odsotnosti predsednika podpredsednik celjski magistratni direktor g. Šubic. Za mariborsko tujsko-prometno zvezo se je udeležil seje ravnatelj »Putnika« g. Loos. Propagatorji tujskega prometa in turizma v naših krajih so na seji stvarno in na široko razpravljali o vseh problemih, zadevajočih našo Logarsko dolino. Sprejeti so bili važni sklepi, ki bodo mnogo koristili razvoju tujskega prometa prav v Logarski dolini. Tako je bil sprejet tudi sklep, da se bo zgradilo prepotrebno kopališče, ki ga je Logarska dolina doslej hudo pogrešala. Novo kopališče, pri gradnji katerega je angažirana tudi mariborska tujsko-prometna zveza z ravnateljem g. Loosom na čelu, bo nedvomno mnogo pripomoglo k najlepšemu napredku in razvoju. S tem je mariborska tujsko prometna zveza ponovno dokazala, da ne skrbi samo za razvoj tujskega prometa in turizma v ožjem pomenu besede, marveč, da skrbi za interese napredka najširše okolice Maribora in da gleda preko zelenega Pohorja in Savinjskih planin tudi v zeleno in romantično Logarsko dolino.

Pride „BOSAMBO"

Naše socialno zavarovanje. V letošnjem aprilu je bilo v državi pri okrožnih uradih zavarovanih 551.081 delavcev in nameščencev. V primeru z marcem je število zavarovancev naraslo za 24.750, v primeri z lanskim aprilom pa za 15.929. Največji absolutni porast po številu izkazujeta okrožna urada v Sarajevu in Somboru. Padec števila zavarovancev pa izkazujeta okrožna urada v Banjaluki in v Skoplju. Porast števila zavarovancev izkazujejo tudi vse tri privatne društvene bolniške blagajne. Najvišji porast izkazuje Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani, in sicer 583 članov. Povprečna zavarovana mezda je znašala v aprilu 21.57 Din in je bila v primeri z aprilom lanskega leta nižja za 76 par. Celokupna zavarovana mezda pa je znašala 297 milijonov 130.000 Din, v marcu je znašala 284,560.000, lani v aprilu pa Din 288,470.000.

Komisijska proučitev gradbenih načrtov za gradnjo druge deške meščanske in druge dekliške osnovne šole je bila te dni. Navzoči so bili med drugim mestni predsednik dr. Fr. Lipold, referent za mešč. šole pri banski upravi Albin Lajovic, zastopnik banov. šolskega odbora Anton Urbančič ter zastopnik tehničnega oddelka banske uprave inž. E. Navinšek. Po ogledu na stavbišču je inž. Černigoj obrazložil omenjene osnutke ter so se nato vsi navzoči izjavili, da ustrezajo osnutki zakonitim predpisom.

Paviljone na promenadni poti bosta gradila inž. Jelenc in Šlajmer. Mestni upravni odbor je oddal gradbena dela treh paviljonov, ki bodo zgrajeni na promenadni poti, stavbeni tvrdki inž. Jelenc in Šlajmer. Obenem bo promenadna pot do otvoritve Mariborskega tedna tudi asfaltirana, urejene pa bodo istočasno gredice ob poti.

Podpore mestne občine. Mestna občina mariborska je podelila društvu za podpiranje revnih učencev 5.000 Din podpore, podoben znesek pa je podelila tudi za vzdrževanje mariborske trgovske nadaljevalne šole.

Mnogo nadarjenosti je izkazala razstava risb in ročnih del tukajšnje realne gimnazije. Čast in priznanje našim nadarjenim in prizadevnim dijakom. Daljše poročilo sledi.

Znižanje davčnih osnov. Mariborski davkoplačevalci so vložili proti odmeri in osnovi davčnih predpisov skupno 792 prizivov. Predpisi so izkazovali v Mariboru 57,037.840 Din. Davčni odbor je potem znižal ta znesek na 46,807.700 Din, nato pa je reklamacijski odbor odpisal še znesek 6,562.460 Din, tako, da ostane končna vsota 40,869.140 Din.

»Službeni list dravske banovine« objavlja v letošnji 50. številki: Razglas proračuna mestne občine mariborske za letošnjo proračunsko leto, nadalje uredbo o uvoznini mestne občine mariborske; odločbe banske uprave o sejmskih in tržnih pravicah v okrajih Črnomelj, Dolnja Lendava, Gornji grad, Laško, Maribor, Murska Sobota, Ptuj in Konjice ter objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin.

KINO

GRAJSKI KINO

Danes zadnji dan

„Maček v žaklju"

ob 4. in tričetrt na 7. uro globoko znižane cene. Pri večerni predstavi mednarodni ženski boks-match — Od torka dalje: **„Zgodbice iz Wienerwalda"**, Leo Slezak, Magda Schneider.

Kongres skavtov. V času od 14. do 17. julija bo v Spadi mednarodna konferenca predstavnikov skavtskih listov. Zastopane bodo Anglija, Francija, Madžarska, Češkoslovaška, Avstrija, Romunija, Bolgarija, Jugoslavija, Danska, Švedska, Norveška in Švica.

Kongres gluhonemih se bo vršil letos v Mariboru v času od 3. do 6. avgusta t. l.

Osebni vlaki ob evharističnem kongresu. Na evharistični kongres, ki bo zadnje dni v mesecu v Ljubljani, bodo vozili iz Maribora trije posebni vlaki.

Koncert učencev ge. Fanike Brandlove bo danes 24. VI. ob 20. uri v veliki kazinski dvorani.

Zahvala. Namesto venca na grob ge. Berte Berdajsove sta darovala ga. Jožica in Trpinov bazar 200 Din mariborski gasilski četi. Za velikodušen dar jima izreka odbor prisrčno zahvalo.

Sokol Maribor II. Pobrežje, poziva vse svoje člane, da se udeležijo pogreba br. Kerde v torek, dne 25. t. m. ob 16. uri. Zbirališče pred hišo žalosti v Nasipni ul.

Mednarodne rokoborbe v Unionu: ob 20.30, dne 24. junija se borijo sledeči pari: Črna maska:Morton (Anglež), Markovič (Jugoslovan) : Faktur (Žid), Šerbinski (Poljak):dr. Audersch (Nemec). Odločilni boj: Janeš (Jugoslovan) : Caney (francoski črnec)

Nočna lekarniška služba. V torek bosta imeli nočno lekarniško službo Albanežejeva lekarna »Pri sv. Antonu« v Frankopanovi ulici in dvorna Vidmarjeva lekarna »Pri sv. Arehu« na Glavnem trgu.

Radio Ljubljana. Spored za torek 25. tm. Ob 12: plošče; 12.45: vreme, poročila; 13: čas, obvestila; 13.15: narodna pesem v orkestralnem duhu; 14: vreme, spored, borza; 18: otroška ura; 18.40: čas, poročila, vreme, spored, obvestila; 19: radio-orkester; 19.30: nacionalna ura; 20: pevski koncert; 21.30: čas, poročila, vreme, spored; 22: radio orkester; 22.30: angleške plošče.

Sirov napad. Pri Sv. Rupertu so v neki tamkajšnji gostilni napadli včeraj fantje nekega 30letnega delavca Vinka Kocjana iz Rošpoha. Pretepli so ga s koli in ga je nekdo udaril celo s krampom po glavi ter mu prebil lobanjo. Nevarno poškodovanega Kocijana so morali takoj prepeljati v mariborsko bolnišnico.

Tri nezgode. Ko je šla včeraj od maše 63-letna zasebnica Marija Dokševa, je padla tako nesrečno na stopnicah, da si je zlomila desno roko. V Limbušu je doletela huda nesreča železniškega zvaničnika 51-letnega Franca Korošca. Padel je z lestve zelo nesrečno, in si zlomil rebra na desni strani. Huda nezgoda se je pripetila tudi 65letnemu posestniku Matiji Gselmanu v Kamnici, ki je padel z voza in si nevarno poškodoval desno nogo. Vsi poškodovanci so morali iskati zdravniške pomoči v mariborski bolnišnici.

Srake na deželi. Zglasile so se pri posestnici Frančiški Muršec v Cermljenšakovem in ji odnesli obleke, perila, postelj nine in drugih predmetov, ki so jim prišli pod roko. Srake so prišle na obisk v času, ko so domači bili zaposleni na polju.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 23 stopinj C nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 15 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 49 stopinjah 740, reduciran na ničlo pa 737; relativna vlaga 85; vreme je jasno in tiho; vremenska napoved napoveduje stalno vreme.

V vsako slovensko hišo „Večernik!"

Šola, majhen parlament...

DOPOLDANSKI OBISK V LJUDSKI ŠOLI NA POHORJU OB PRILIKI ZBOROVANJA SREZKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA MARIBOR, DESNI BREG 15. JUNIJA TEGA LETA.

Prejšnji teden sem ujel ugodno priliko ter se napotil prvič k Sv. Lovrencu na Pohorju. Nič ne tajim: moj namen je bil, da obiščem v obeh mariborskih srezih znano Lavričevo ljudsko šolo, kjer deluje tamkajšnje učiteljstvo že več zaporednih let po novejših načelih življenjske in aktivne šole. Tudi v nekaterih drugih krajih, šolah ali razredih se je v zadnjih letih podrobno šolsko delo v marsičem preusmerilo in prilagodilo otroški stvarnosti in življenjskemu stilu domačije, kraja in ljudstva, toda pri Sv. Lovrencu je ta smer in oblika pouka najbolj dosledno izvedena in vpoštevana. Ko se ustavim pred šolo, vidim, da prav za prav nisem sam s svojim namenom in načrtom! Tam sem našel nad 30 učiteljev in učiteljic iz desnega maribor. sreza, ki so si izbrali isto soboto in isto šolo za svoj društveni dan in kraj. Da, njihovo zborovanje je bilo ali prav za prav skupne hospitacije v Lavričevi šoli. Pridružil sem se zborovalcem in hospintantom...

*

Že sedimo v zadnjem razredu višje ljudske šole. Trideset mladih, zdravih fantkov in deklet nas je sprejelo z vidnim veseljem. Brez one strahu in trepeta, ki ga lahko kje drugje vzbude »tujci«, če stopijo nepričakovano v razred. Pod stropom zapazi oko dvoje lastavičjih gnezd, nikjer jih še nisem videl v šolski sobi. Na tihem si mislim:

— Vse se tako lepo ujema: otroci med nami, srečonosni ptiči pod stropom in žive rože med okni. Troje stvari enega samega velikega doživetja: mladost, mladost!...

Z razrednim pogovorom so začeli otroci sami. Sklenili so, da nam dado poročilo o včeraj izvršenem delu. Najprej so drug drugega »preizkušali« v trdnosti računskih operacij. Vprašujejo učenci sami, odgovarjajo sami, še popravljati jim ni bilo treba ničesar. Pač, tole sem viel na uho: »Ti pa ti, še malo vaje doma, pa bo glad ko šlo!«

Malo pozneje je padel predlog, da bi kaj povedali o naši sosedi: Italiji. »Se strinjate, tovariši?«, vprašuje oni v srednji klopi. Nato sledi zopet nov predlog: »Kdo bo vodil debato?« »Kako naj ponavljamo?« Zopet drugi, tretji z desne strani: »Ti določiš načrt, ti preskrbiš učila!« Dva učenca razvijeta zemljevid, druga dva že stojita pred karto: »Glej, najboljše bo tako: ti si potoval križem po Italiji, jaz po Jugoslaviji, snideva se v vlaku. Ti mi boš razlagal svoje vtise, jaz pa svoje spomine. Halo... vi drugi pa boste pozneje kritizirali najin razgovor!« Pred karte se je razvijal razgovor, kaj še... debata o Jugoslaviji in Italiji. Dialog je segal v žive probleme: lega in položaj obeh držav, narodno gospodarstvo, uvoz in izvoz, neodrešena domovina itd. Niti na Abesinijo nista pozabila naša mala »izletnika«. Razgovor brez fraz in šolskih besed! Nato pravi voditelj debate: »Tovariši, kritika! Kaj lahko pripomnimo?« Učenci brskajo po svojih beležkah. Med drugimi se dvigne črnolaso dekle: »Pozabila sta kaj povedati o rudah in lesu. No, sicer pa ni bilo slabo!« Naša »izletnika« se malo opravičujeta: »Nisva bila najbolj pripravljena na Italijo, malo sva »jeclja-la«!« Učenci dostavljajo svoje pripombe k problemu. Tudi jezikovnih korektur ne izpuščajo, marljivo čistijo svoje narečje... Njihovo delo ni običajna igra besed, četudi se »igraje« uče. Vkljub temu resnoba pri vseh.

Nato so se vrstila opazovalna poročila učencev iz prejšnjih dni. Če »referent« ali ves razred ni mogel kakemu problemu do dna, tedaj so se obrnili do svojega razrednika: »Gosp. upravitelj, to nam pa vi razložite!« V takih trenotkih kaj velja razrednikova beseda, njegova razlaga. Dosti več kakor pridiga za katedrom. — Učenci hočejo, da je razrednik njihov sotrudnik, sodelavec, prijatelj!... Le tako je lahko šola en sam organizem velikih in malih, boljših in slabših..., eno samo telo enakopravnosti, svobode in življenja!... Dokler pač otroci še ne hodijo v šolo, je pač njihov običaj, da vprašuje tisti, ki hoče kaj novega zvedeti in ne... narobe. Tudi šola mora vpoštevati to prirodno nagnjenje! Če rabijo kakih podatkov in živih življenjskih primerov, tedaj se obrnejo na pošto, železnico, do staršev, društev in posameznikov v kraju za pojasnilo. Lavričev razred dobro ve, da v šolskih knjigah ni vsega... Da v taki šoli ne moreta obstojati »urnik« v tradicionalni obliki in stroga razdelitev po »predmetih«, je samo ob sebi razumljivo. Življeniska šola sama razveljavlja vse stare oblike in uvaja prirodnejšo formo življenja: šolsko samoupravo in »parlamentarne« metode odraslih ljudi. Za vzgojo k samostojnosti je to najlepša pot! V kolektivnem delu se najbolj dosledno vzbuja zavest odgovornosti in sočuvstvovanja...

V podobnem duhu se je razvijalo delo tudi v ostalih razredih. Preveč bi bilo zanimivosti, če bi jih hoteli stenogratsko zajeti.

*

Poldan je odzvonilo, ko so hospitantske skupine zapustile razrede. Nato je še bilo kratko zborovanje. Več dobrih misli in predlogov je bilo spregovorjenih še na popoldanskem sestanku v tovariški diskuziji. Brez dvoma je, da so take hospitacije ob priliki zborovanj lep prispevek k medsebojnemu spoznavanju in vzpodbujanju. Ne morda zaradi samega posnemanja, vsaj kot primeri in vzgledi, da naše šolstvo raste s časom in njegovimi potrebami. V dobro staršev, otroka in njegove bodočnosti!...

Nekam težko je bilo slovo od prijaznega trga in njegovih ljudi. Toda tudi v takih prilikah se je treba vdati sicer potrpežljivi šoferjevi uri... in se zaupati njegovemu stroju... -Až.-

Sokolstvo

Pohod mariborskih Sokolov na mejo

PRIPRAVE ZA ZDRUŽEN SOKOLSKI NASTOP IN OBMEJNO NACIONALNO MANIFESTACIJO NA SLADKEM VRHU

Vsa mariborska sokolska in druga nacionalna društva se z veliko vnemo pripravljajo na združen sokolski nastop in veliko obmejno manifestacijo, ki bo v **nedeljo 7. julija** na obmejnem Sladkem vrhu. Po pripravah sodeč, se bo prireditev pretvorila v mogočen obmejni tabor, kakršnega smo pred kratkim imeli pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Mimo Narodne obrane, mariborskega »Jadrana« in »Nanosa« bo tokrat močno poseglo vmes Sokolstvo, ki bo s svojim združenim nastopom moralno podprlo tamkajšnje in okoliške sokolske vrste in obmejno sokolsko delo.

Mariborski meddruštveni sokolski odbor je izdal poziv na vse podrejene edinice, naj se obmejnega nastopa v čim večjem številu udeleže. Mimo telovadcev pa naj pohite na Sladki vrh vsi Sokoli, ki ne bodo šli na ta dan v Dolnjo Lendavo na delni župni zlet in k razvitju prapora ter jubilejni proslavi dolnjelendavskega sokolskega društva. Javni nastop na Sladkem vrhu bo na prostornem dvorišču. Po nastopu pa bo tam velika obmejna nacionalna manifestacija z bogatim sporedom.

Zaradi dopoldanskih skušenj se bodo mariborski Sokoli odpeljali že z jutranjim vlakom ob 7. uri do Št. Ilja. Drugi udeleženci pa se bodo odpeljali z vlakom ob tričetrt na 10. uro in z vlakom ob 13. uri do Št. Ilja, odkoder je poldrugo uro peshoda na Sladki vrh. Na željo bo vozil morebiti tudi mestni avtobus. Podrobnejša navodila bomo še objavili, vendar pa že danes pozivamo vse mariborske in okoliške Sokole in vse pripadnike nacionalnih organizacij, naj se odzovejo vabilu in klicu naše severne meje in naj bo parola slehernega: **V nedeljo 7. julija na obmejni Sladki vrh!**

Sokolski nastop v Slivnici

Preteklo nedeljo je Sokolsko društvo v Slivnici dokazalo, da je na pravi sokolski poti. Ozdravljene so rane prejšnjih let in upravni odbor uživa zaupanje najširših plasti ljudstva. To je jasno izpričal nedeljski javni nastop, pri katerem so sodelovale izvzemši vrste Sokola Matice samo podeželska društva, in sicer: Fram, Rače, Pragersko in Hoče.

Po prihodu mariborskega vlaka, ki pa na žalost ni pripeljal toliko gostov, kot so jih slivniški Sokoli pričakovali, se je razvil lep sprevod z godbo na čelu skozi Slivnico na letno telovadišče. Tu je zbrano Sokolstvo in ljudstvo pozdravil društveni prosvetar br. Mejovšek, ki je zlasti bodril sokolske vrste k nadaljnjemu pravemu sokolskemu delu. Svoj govor je zaključil s krepkim sokolskim »Zdravo!« našemu mlademu kralju in domovini, nakar je godba zaigrala državno himno. Sledil je nato javni nastop in so prvi nastopili člani s prostimi vajami. Izvajali so vaje dobro, motili so nekoliko slabi prehodi. Življenje pa je prinesla na telovadišče deca, ki je ljubko in učinkovito predvajala simbolično košnjo na travniku. Vajo je sestavila s. Dresalova in je lahko ponosna na dosežen efekt in uspeh. Sledil je nastop naraščajnic, ki so skladno izvajale proste vaje. Splošno veselost so vzbudile nato male perice, kakor tudi naraščajniki, ki so zelo sklad in z občutkom izvajali proste vaje pod vodstvom podnačelnika br. Kobaleja. Vse navzoče občinstvo je

---

Danilo Viher:

Robiram

(Centralna Afrika.)

(To pismo sem dobil iz obmejnega mesta v centralni Afriki. Radi njegove zanimive vsebine, ki nam odkriva strahoviti primitivizem teh ljudi, ga objavljam. Marsikaj sem moral izpustiti, ker bi cenjenim čitateljem zastala poštena slovenska kri v nežnem srcu.)

Dragi beli brat!

Tudi jaz sem član mednarodne kulturne dopisne zveze (M. K. D. Z.), ki ima tudi v našem obmejnem mestu nekaj članov. Ni nas mnogo, ali borimo se z vso možno energijo za boljšo bodočnost. Kake kulturne razmere vladajo pri nas, pa boš, beli brat, spoznal iz tega pisma. Že vnaprej te moram opozoriti, da imamo tudi v našem obmejnem mestu razne misijonarje, bogataše, ideje, pa doslej (tu moram žal izpustiti nekaj stavkov, ker je pisava zelo nejasna in težko čitljiva).

Strahovit primer, ki se je pred kratkim dogodil v bližini našega mesta, še sedaj vznemirja vso pokrajino. Ta primer najbolj dokazuje, da smo v kulturi še daleč za vami. Oni primer pa se je dogodil takole: Neka žena je šla v nedeljo popoldne na izprehod. Radovedna, kakor so pač vse črne žene, se ustavi pri neki globoki jami, kjer so baš kopali studenec. Jama je bila precej globoka, okoli enajst erčnov (po naše okoli osem metrov). Usoda je hotela, da je splezala do dna; baš tedaj pa se je zemlja vdrla in ubogo ženo zasula. Tla so pri nas namreč zelo peščena. Žena je pričela kričati na pomoč. Pritekli so ljudje in pričeli reševati. Seveda pa so se prej še pošteno skregali. Zasuta žena pa je med tem strahovito kričala. Niti ranjena zver, ki jo love vaši beli bratje po naših krajih ne rjove tako. Ker je bil ta kraj, kjer se je to dogodilo, zelo blizu mesta, so poklicali na pomoč tudi meščane. Meščani pa so prišli najprej samo pogledat. Pomisli, beli brat, tako je pri nas v Afriki. Šlo pa je še dalje. Žena je ležala že dva dni zasuta v pesku. Od silnega pritiska kamenja na telo, je morala nepopisno trpeti. Še je bil čas, da jo rešijo. Po vsej Afriki je poročalo časopisje o zasuti ženi, celo naši žolti bratje na Kitajskem in Japonskem niso mogli tega verjeti.

Nastopil je tretji dan. Ljudje na vsakem oglu so se prepirali.

Na trgu, ker so žene prodajale banane, se je vlekel razgovor samo o tem. V šatorih, kjer točijo pri nas kavo, se mož je samo o tem razgovarjajo. Povsod same besede: na levo besede, na desno besede, spredaj besede, zadaj besede. Solnce bi otemnelo od besed, ako bi ga pokrili z njimi, splezal bi lahko po teh besedah na Kilimandžaro, kralja afriških gor. Žena pa je medtem umirala in umrla. Tretji dan je to bilo, beli brat.

Bila je siromašna žena. Siromak pa je pri nas dvakrat siromak. Tri dni je umirala uboga žena. Tu nekateri bratje pravijo, da ni več suženistva, je beli brat, je, pa še kakšno. Samo imena so izpremenili. Kako ste vi srečni v beli Evropi še sami ne veste. Imate ogromne priprave za kopanje jarkov, imate Rdeči križ, imate (žal moram tu zopet nekaj izpustiti, ker nisem znal prečitati)..... pri vas uboga črna žena gotovo ne bi tako strahovito in mučeniško umrla. —

Ko sem se zadnjič vračal iz puščave v naše obmejno mesto, sem našel na cesti ležečega mladega črnca v mlaki krvi. Hitro ga dvignem in tečem z njim v bolnišnico. Tam ga za silo obvežejo. Vprašal sem ga, kdo ga je tako strahovito razmesaril. Odgovoril mi je, da neki drugi črnec, ker je zakričal »skib fua«; (to afriško besedo je težko dobro prestaviti; vsaj približen njen pomen dobite, če jo čitate od zadaj naprej). Nisem mogel verjeti, da je pri nas tako strašno, da zaradi dveh besed zakoljejo človeka.

Komaj pa sem zapustil bolnišnico, že privlečeta dva črnca na rokah drugega, ki mu je — pomisli beli brat! — v hrbtu tičal ogromni nož. Bali so se mu ga izvleči, ker so vedeli, da bo potem izkrvavel in umrl. Spremljevalca sta mi povedala, da ga je zaklal črnec iz sosednje vasi, ker je zahteval od njega, da mu vrne štiri upre (v naši valuti okoli deset dinarjev), ki mu jih je bil dolžan. Drugi je nekaj zameril, posebno, ker je bila poleg neka črna žena in mu porinil nož v hrbet. Tako je, beli brat, z ljubeznijo do bližnjega pri nas v Afriki.

Toda komaj pridem domov, že zapazim v našem časopisu »Več-Er-Niku« velik naslov: »Krvav fantovski pokolj v Ual-te-Nuju«. Fantje iz dveh vasi so se pri trgatvi banan stepli in poklali. V dobrih petih minutah je bilo od devetindvajset fantov enajst težko ranjenih in štirje mrtvi. To je Afrika. Da bi ti videl, beli brat, slike na sodišču in ki jih časopisi niso smeli objaviti! Eden izmed mrtvih je imel zaboden nož v grlu in ves razmesarjen vrat, drugemu so visela čreva iz trebuha, a lobanjo je imel zmečkano, tako da so se točno videli možgani, ki so silili iz glave. Najgroznejša pa je bila četrta slika: Majhen zakrivljen nož je tičal črncu v levem očesu. Samo nekaj hipov sem gledal to sliko, nato pa sem pričel tuliti in preklinjati vse kar se premika, da ne morejo tega preprečiti. (Tu je moj črni brat tako pritiskal iz jeze s peresom in uporabljal take izraze, ki absolutno ne spadajo v našo olikano štajersko družbo. Jaz osebno mu ne zamerim, kajti končno, Afrika je le Afrika).

Vidiš, beli brat, tako je pri nas. V enem dnevu šest mrtvih. In čemu? Eden, ker je izrekel dve nedolžni besedi; eden, ker je zahteval, da mu vrne denar, a štiri sami ne vedo čemu. Tako je z našo kulturo. Ako boš čital, beli brat, kaj drugega, ne veruj! Tam, kjer v treh dneh ne morejo rešiti ene žene iz jame, tam, kjer je zaklanih šest ljudi za prazen nič — tam je nezmiselno vse ostalo kvakanje o kulturi. Dokler bo pri nas v Afriki tako, bomo vedno samo kolonija, to si zapomni, beli brat.

Preden pa zaključim svoje pismo, ti moram poročati o najnovejšem dogodku, ki se je dogodil včeraj in o katerem me je kar sram pisati. Pa naj bo, tudi to ti bom zaupal, spoznal boš, kako vse naše obmejno mesto ni imelo toliko usmiljenja, da bi dalo oseminšestdesetletnemu starčku toliko jesti, da ne bi od gladu umrl. Ti se boš morda temu čudil, toda tolaži me, da se celo v Afriki temu čudijo. Tudi mi v Afriki imamo razne mi-

ponovno osvojil nastop dece v igri. — Framski Sokoliči so se postavili celo z župnimi prostimi vajami. Pod vodstvom s. Špurejeve so nastopile s prostimi vajami članice, ki so odlično prestale svojo dolžnost. Hvalevreden je bil prav tako nastop starejše vrste, ki je strumno izvajala proste vaje. Lep spored je zaključila orodna telovadba. Na bradlji, drogu in kozi so nastopajoče vrste članov in naraščajnikov pokazale lepe sadove redne in vztrajne telovadbe.

Po javnem nastopu je bila sokolska kolesarska dirka na 12 km dolgi progi. Prvi je prispel na cilj br. Jože Tušek, drugi br. France Mlinarič, tretji br. Fran Cerovšek, četrti pa br. Vinko Zrinšek. Prvo mesto si je priborilo torej društvo v Hočah.

Že naše skromno poročilo nam razkriva veliko in vsestransko delo, ki ga nesebično opravljajo slivniški Sokoli s svojim starostom br. Deškovičem in načelnikom br. Docanerjem na čelu. Iskreno jim želimo pri nadaljnjem delu novih in še lepših uspehov!

Sport

Sportne prireditve včerajšnje nedelje

ISSK MARIBOR PREMAGAL ČAKOVEČKEGA SK. LAHKOATLETSKI MITING MARIBORSKIH KLUBOV. MARIBORČANI PRI ZVEZNI KOLESARSKI DIRKI V CELJU. BALKANIJA DA ŠE NI ZAKLJUČENA.

V tekmovanju za nogometno prvenstvo LNP sta se včeraj odigrali dve tekmi, in sicer v Mariboru in v Ljubljani. V Mariboru sta se srečala ISSK Maribor in ČSK, dočim sta v Ljubljani merila svoje moči Ilirija in SK Celje. Za izid obeh tekem je bilo precejšnje zanimanje, zlasti so Mariborčani težko pričakovali ljubljanskega izida. ISSK Maribor je včeraj odigral svojo zadnjo tekmo v letošnjem tekmovanju za prvenstvo LNP. Priboril si je dve nadaljnji točki ter se končno plasiral na peto mesto v podzvezni prvenstveni tabeli, kjer bo tudi ostal. Ilirija je z izdatno goldiferenco odpravila Celjane in je stanje prvenstvene tabele sedaj takole:

Železničar	14	10	2	2	39:22	22
Ilirija	12	8	2	2	48:15	18
Rapid	12	7	0	5	36:16	14
Čakovečki SK	13	5	4	4	30:24	14
ISSK Maribor	14	6	1	7	17:33	13
SK Celje	13	3	3	7	19:31	9
Svoboda	12	2	3	7	13:56	7
Hermes	12	2	1	9	23:34	5

ISSK Maribor:Čakovečki SK 2:1 (1:1).

Po lepi zmagi nad Rapidom je včeraj popoldne ISSK Maribor tudi odpravil Čakovečkega SK. Zmaga je bila sicer pičla toda zasluženа. V splošnem pa se včerajšnja igra ne da primerjati s četrtkovo igro. Pogrešali smo pri ISSK Mariboru zlasti elan in požrtvovalnost, s katerimi vrlinami se je moštvo proti Rapidu tako odlikovalo. V prvem polčasu ISSK Maribora sploh ni bilo mogoče spoznati in se je šele v drugi polovici povzpel do boljše skupne igre. Napadalna vrsta tudi včeraj ni bila homogena celota, ter ni izkoristila marsikatere zrele prilike. Steber moštva je bila včeraj ožja obramba, v kateri je zlasti briljiral Domicelj. Krilska vrsta je šele v drugem polčasu podala efektnejšo igro, vendar je bila ves čas igre preveč defenzivna.

Čakovčani so bili v prvem polčasu nesporno boljši nasprotnik. Toda ne razpolagajo s strelci, ki bi znali izkoriščati prilike. Dobra je bila ožja obramba in deloma tudi krilska vrsta, ki pa je proti koncu tekme precej popustila.

Tekma sama je bila vseskozi fair in to po zaslugi sodnika g. Ramovža iz Ljubljane, ki je vsak poizkus ostre igre v kali zatrl.

V predtekmi so juniorji ISSK Maribora premagali juniorje Čakovečkega SK v razmerju 7:4 (4:2). Sodil je g. Bizjak.

SK Ilirija:SK Celje 7:1 (1:0).

Celjani so bili tudi v Ljubljani poraženi. Rezultat ni presenetil, saj Celjani v Mariboru niso pokazali malo znanja. Pod vodstvom sodnika g. Bažanta se je zadeva končala z zmago Ilirije 7:1.

Ostale nogometne tekme.

Tekme za srednjeevropski pokal.

Praga: Szeged:Slavija 1:0 (0:0)!

Dunaj: Židenice:Rapid 2:2 (2:1); Austria:Ambrosiana 3:1 (2:1).

Budimpešta: Hungaria : Admira 7:1 (1:0).

Florenca: Florentina:Ujpest 4:3.

Turin: Juventus:Viktorija (Plzen) 5:1.

Beograd: FC Servette:Jugoslavija 5:5 (3:1).

Zvezna kolesarska dirka v Celje.

Klub slovenskih kolesarjev je priredil včeraj zvezno kolesarsko dirko v Celje, ki so se je udeležili mimo drugih kolesarjev tudi mariborski. Mariborčani, trije po številu — so startali zjutraj ob 6. pri mestnem vodovodu. V Celje je prispel kot prvi na cilj Andrej Lozinšek (SK Železničar), ki je 64 km dolgo progo prevozil v času 1:49:20; 2. Ludvik Zadravec (Edelweiss) 1:57:10; 3. Josip Ajd (Železničar) 2:28.50. Ajd je moral zaradi padca dirko prekiniti.

Lahkoatletski miting mariborskih klubov

Na igrišču SK Železničarja se je vršil včeraj dopoldne lahkoatletski miting mariborskih klubov, ki ga je priredil SK Maraton. Tudi na tem tekmovanju so največ zmag dosegli atleti SK Železničarja in so po neoficielnem štetju dosegli SK Železničar 75, SK Maraton 54, SK Rapid pa 33 točk. Podrobni rezultati so bili naslednji:

A. **Seniorji:** Tek 200 m: 1. Venuti (Železničar) 24.7; Monderer (Rapid) 24.9; Jeglič (Rapid). Tek 400 m: 1. Hofer (Rap.) 56, 2. Muravs 57.1, 3. Kopriva (oba Žel.), Tek 10.000 m: 1. Kangler (Maraton), 34.51.4, 2. Podpečan, 3. Saje (oba Žel.). Stafeta 4x400 m: 1. Železničar 3.53 (Lednek, Kleut, Perko, Muravs); 2. Rapid; 3. Maraton. Met diska: 1. Lipavec (Rap.) 31.01; 2. Perko (Žel.) 30.68; 3. Radič (R.). Met kladiva: 1. Gujznik (Žel.) 32.58; 2. Vidic (Marat.) 31.25; 3. Verbošt (Mar.) Met krogle: 1. Kleut (Žel.) 11.38; 2. Vidic (Marat.) 11.17; 3. Hlade (Žel.) 10.86. Skok v višavo: 1. Davidovič (Žel.) 1.60; 2. Radič (Rapid) 1.55; 3. Eferl (Žel.) 1.55. Skok v daljino: 1. Urbanek (Žel.) 5.75, 2. Gutovnik (Žel.) 5.73; 3. Jeglič (Rap.) 5.35.

B. **Juniorji:** Tek 100 m: 1. Linsner (Ž.) 12.2 diskvalif., 2. Radoslavski (Mar.) 12.4, 3. Badl (Rap. Tek 1000 m: 1. Bradač (M.) 2.58.14; 2. Retner (Žel.) 3.00.4; 3. Kumer (Žel.) 3.01. Tek 1500 m: 1. Trop (Žel.) 4.53.2; 2. Cigler (Marat.) 4.55.4; 3. Seidler (Rap.) Stafeta 4x100 m: 1. Železničar (Trop, Linsner, Krajnčič, Regeršek) 52; 2. Maraton, 3. Rapid. Skok v višino: 1. Radoslavski (Mar.) 1.60; 2. Krajčič (Ž.) 1.55; 3. Zorko (Rap.) 1.50. Skok v daljino: 1. Kovač (Mar.) 5.36, 2. Lipovec (Mar.) 5.25, 3. Regeršek (Žel.) 5.22. Met kopja: 1. Bradač (Mar.) 31.25; 2. Maraton; 3. Rapid.

Organizacija je bila v splošnem dobra, grajati pa moramo pomanjkljivo udeležbo lahkoatletskih sodnikov. Mariborski lahkoatletski sodniški zbor šteje namreč 16 članov, od katerih pa so se udeležili včeraj le 3! Čas bi že bil, da se tudi v tem oziru enkrat napravi red.

sijonarje, dobrodelne ustanove z raznimi odbori, imamo usmiljene odlične dame, imamo okoli dvatisoč let stare veze z lepimi programi in bogastvom, imamo (tu je daljši stavek, ki ga pa radi slabega umevanja afrikanščine ne znam prestaviti)... in vendar je umrl na sredi vsega tega od lakote onemogli starec. Zopet bodo pisali celo japonski časopisi o afriški kulturi. Naj pišejo, prav imajo.

Samo pomisli, kaj so z onim starčkom delali: izstradanega in onemoglega na tejkoju (po naše na glavnem trgu), ga privlečejo v bolnišnico. Kam pa drugam? O, usoda, prizanesi Afriki, kaj se je tu dogodilo! Ko bodo naše duše potovale po živalskih telesih, saj se jih bodo še hijene in svinje sramovale. (Moj afriški brat veruje v preseljevanje duš po smrti.) Tu v bolnišnici starček torej ni bil sprejet. Poslali so ga v neko poslopje, kjer navadno zapirajo — pomisli beli brat — tatove!!! Od tu so že napol mrtvega starčka vlekli iz mesta, in (sledi strahovit stavek, ki bi poštenega in plemenitega Evropejca zadel v sredino njegove usmiljene duše, zato ga izpustim). Ker tudi sedaj še ni umrl, ga ponovno vlečejo na drug konec mesta, nato že v agoniji na tretji in končno v kelmaj (mrtvašnico).

Oseminšestdeset let je dihal ta prokleti afriški zrak, oseminšestdeset let je čakal samo zato, da bo sredi naše kulture od lakote umrl, oseminšestdeset let je nosil to prokletstvo na sebi, da se je imenoval človek in da je od lakote umrl kot najzapuščenejši pes. (Od tu dalje pa ima pismo, žal, tak ton, da ga moram prekiniti.)

Konkurenca v trgovini z ločitvami

KAKO SE V AMERIKI LOČUJEJO MODERNI ZAKONI.

Mesto Reno v ameriški državi Newada je takozvani »ločitveni paradiž«, ker tam kajšnji zakoni ne predpisujejo nobenih omejitev glede ločitev. Razvilo se je zadnja leta v bogato in moderno pribežališče ločitvenih kandidatov, ki čakajo v udobnih in razkošnih hotelih in penzionih na rešitev ločitvenih procesov. Ločitve zakonov so torej najpoglavitnejši vir vseh dohodkov mesta in meščanov. Razumljivo je, da sosednja mesta z zavistjo gledajo, kako spravljajo Renčani mastne dobičke v svoje žepe prav zaradi svoje širokogrudnosti. Kakor pa izgleda, bo pričela pešati Renova slava. Neki sodnik v sosednem mestu je obrnil krivi paragraf tako, da se lahko izvede ločitveni proces že v nekaj minutah in ne bo potrebno kandidatom čakati več dni kakor v Renu. Niti ne bo potrebno, da bi kandidati obiskali sodnika, marveč bo sodik iskal klijente po deželi in mestih, ki bi bili voljni iznebiti se zakonskega jarma že v nekaj minutah. Obenem jamči sodnik za uspešen izid procesa celo v najbolj kompliciranem primeru. Takšnih ugodnosti pa mesto Reno ne nudi svojim pribežnikom in mu nov hitrejši način razsodbe povzroča hudo konkurenco. Zato pa so sodniki v Renu sklenili, da bodo odslej reševali ločitvene tožbe v enem dnevu.

Skrivnost pešanja telesne moči.

Neki ameriški profesor na kolumbijskem vseučilišču pravi, da je odkril skrivnost, zakaj marsikateri atlet nenadoma odpove. Take nenavadne odpovedi so spravile v obup že marsikaterega trenerja olimpijskih moštev. Skrivnost pešanja telesne moči pa tiči po profesorjevi ugotovitvi v nezadostnem izločevanju dveh žlez v tilniku, takozvanih »paratireoite«. Če ti dve žlezi obolita, človeško telo naglo peša. Poizkusi z živalmi pa so pokazali, da odstranitev omenjenih žlez povzroči neizbežno smrt. Tudi je ameriški učenjak po svoji zdravilni metodi preizkusil nekatere lahkoatlete, ki jim je telesna moč med treningom opešala ter dosegel zadovoljive uspehe. Zato so ga določili za zdravnika tamkajšnjih olimpijskih moštev.

Dobro se je odrezal.

Gospodar (vajencu): »Da, tako je. Tisti, ki ne zna povedati tako, da ga drugi razumejo, je tepec. Ali si razumel?«

Vajenec ne: »Ne.«

Razno

DRAŽBA PISARNIŠKE OPREME

bo dne 26. junija ob 9. uri dopolne na Glavnem trgu v Bergovi hiši štev. 24, v prostorih »Naprednosti«. Izdražene predmete je treba takoj plačati in odstraniti. 2815

POŠTENA DRUŽINA

prosi ravnotake kapitaliste po sojila za Din 120.000.—, polovico gotovine, drugo knjižice, varnost prvo mesto, vrnitev julija 1936. Le resni dajalci naj pošljejo svoje ponudbe na upravo »Večernika« pod »Sigurnost«. 2813

Posest

HIŠA

dve sobi, kuhinja, veranda, klet in nekaj zemljišča na prodaj. Zgornje Radvanje 47. 2812

Stanovanje

STANOVANJE

oddam točnemu plačniku. Vojašniška ul. 5. 2814

Spomnite se CMD

Edini slovenski dnevnik na ozemlju bivše mariborske oblasti je „Večernik".

Ze to priprosto dejstvo nalaga našemu mestu in vsemu slovenskemu Podravju očito nalogo poskrbeti za to, da bo mogel uspešno vršiti svoje nacionalno poslanstvo. To pa bo mogoče le tedaj, ako „Večernik" izpopolni tudi svoje oglase, zlasti male oglase, ki so neverjetno poceni. Sedaj žal pogrešamo stotine Slovencev, trgovcev, obrtnikov, posestnikov zasebnikov itd., ki bi, ko kaj prodajajo, kupujejo ali iščejo, morali oglaševati v „Večernikovih" malih oglasih. „Večernik" dela za Vas, delajte Vi zanj!

✝ Naznanjam tužno vest, da je umrl včeraj naš dobri soprog in oče, gospod

Dimitrij Vasiljević-Babkov

Žalna maša bo danes ob 18.30 v mrtvašnici na Pobrežju in pogreb 25. junija ob 15. uri.

Žalujoča soproga Terezija in hči Munica.

✝

V globoki žalosti sporočamo tužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je dne 22. t. m. ob 10. uri v 40. letu starosti za vedno zapustil naš predobri sin, soprog in oče,

Milan Kerda

učitelj v pokoju

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 25. junija ob štirih popoldne iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Mariboru v rodbinsko grobnico.

ANA KERDA, mama — VIDA, soproga — TATJANA, hčerka, in ostali sorodniki.

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.